

31. ROČNÍK

DOBRÁ NOVINA

KOLEDNÍCKE NOVINY VYDÁVA eRko 2025

OD SRDCA K SRDCU

KOLEDNÍCI Z HELPY,
MÁRIA MAKOVÁ, 2024.

KOLEDNÍCI Z PLAGÁTU

Ako Helpania vystupovali
pred prezidentom

/ s. 8 – 9

PROJEKTY

Zdravotnícke zariadenie v Alitene
je záchraným bodom pre

mnohých / s. 18 – 19

DOBROVOLNÍCI V ETIÓPII

Sestry vincentky nám ukázali,
čo znamená žiť pre druhých

/ s. 20 – 21

Koledujeme od Srdca k srdcu

Text: Daniel FIALA
Riaditeľ Dobrej noviny

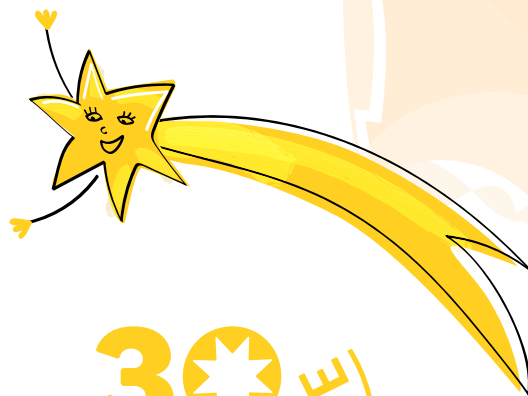
Milé rodiny, ďakujem vám, že ste na Vianoce prijali koledníkov Dobrej noviny. V tomto vianočnom období končí jubilejný rok, čas milosti, keď sme mohli odložiť „obrábanie polí“ a načerpať z prameňa našej nádeje – z lásky nášho Boha. Pápež František nám pripomínal, že nádej sa rodí z lásky, z vedomia bezpodmienečnej lásky nášho Stvoriteľa.

Tieto Vianoce preto upriamime pozornosť na Božiu lásku témou **Od Srdca k srdcu**. Koledníci vinšujú a žehnajú našim rodinám vo farnostiach, niektorí koledujú od dverí k dverám, ale všetci od srdca k srdcu, aby v srdciach zapálili plamienok Božieho svetla a radosti z darovanej Lásky. Ohlasujú najdôležitejšiu správu pre každého človeka: *Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal svojho jednorodeného Syna na svet, aby sme skrze neho mali život.* (1 Jn 4, 9)

Prinášame vám príbehy zo severnej Etiópie, kde sú pre nás veľkým svedectvom Dcéry kresťanskej lásky, sestry vincentky, ktoré z lásky k Bohu a ľuďom neodišli pred hrôzami vojny v Tigraji, ale pokračovali v starostlivosti o núdzných. Aby z ich lásky mohla zažiarit nádej v tme vojny.

Plodom ich obetavosti je príbeh mamičky Bisrat, ktorej sa počas vojny narodila dcéra Sinit a ktorej život bol v bezpečí vďaka obetavosti vincentiek. Silná paralela s betlehemským príbehom, v ktorom sa napriek temnote z lásky zrodila nádej pre človeka. Keď som tieto veľké hrdinky stretol v roku 2024, v náročných rozhovoroch o vojne bolo pre nich najväčšou útechou, aké duchovné priateľstvo im preukázali slovenské deti, ktoré sa modlili za mier v ich krajine.

Nechajme sa premôcť Božou láskou, aby bola pre nás najkrajším vianočným darčekom, ktorý si rozbalíme nie pod stromčekom, ale vo svojom srdci. Požehnané Vianoce a šťastný nový rok 2026.

Dobrá novina oslávila 30 rokov

Text: Daniel FIALA, Lívia TRHANOVÁ

Minulý rok sa niesol v duchu osláv, pretože už po tridsiatykrát koledníci s presným počtom 19 400 spievali a vinšovali vo viac ako 1 000 obciach a mestách po celom Slovensku. Potešili tak 46-tisíc rodín, priniesli im vianočnú radosť, požehnanie a naplnili týmto spôsobom poslanie jubilejného roka – byť pútnikmi nádeje.

Deň Dobrej noviny

Až 227 účastníkov zažilo Dni Dobrej noviny v sobotu 9. a 16. novembra a v pondelok 11. novembra 2024. Išlo o osem stretnutí animátorov a zodpovedných osôb. Organizáciu mali na starosti členovia Komisie Dobrej noviny. Pre zúčastnených boli pripravené zaujímavé aktivity a workshopy, ale aj svedectvá dobrovoľníkov, ktorí navštívili projekty vo východnej Afrike. Okrem toho to bola pre všetkých animátorov jedinečná príležitosť pozrieť si premiéru animovaného filmu k minuloročnej téme Zažnime hviezdy nádeje.

Animátori a komisárka Dobrej noviny za Trnavskú arcidiecézu na Dni Dobrej noviny v Trnave, Dobrá novina, 2024.

Vyslanie koledníkov Dobrej noviny

Táto krásna tradícia siaha do roku 1997, keď koledníci dostali prvýkrát biskupské požehnanie v Nitre, Banskej Bystrici a na Spišskej Kapitule. Vlni v decembri slávil slovenskí biskupi sväté omše na 13 miestach: Bratislava, Trnava, Banská Bystrica, Košice-KVP, Bardejov, Prešov, Košice, Lučenec, Krompachy, Spišská Nová Ves, Ružomberok, Žilina a Nitra, kde požehnali 2 341 koledníkov. Doslova obrovská púť nádeje.

Biskup Viliam Judák s koledníkmi z Nitrianskej diecézy na vysielacej pobožnosti v Nitre, Tomáš Fečo – Človek a viera, 2024.

Koledovanie v Ríme

Do Ríma vycestovala na prelome rokov kolednícka skupinka z Lendaku. V tejto veľkej obci totiž koledovanie trvá celých 30 rokov a každoročne sa zapájajú desiatky detí, ktoré ohlasujú radostnú zvesť od domu k domu. Z vďaky za dlhoročnú vernosť a vytrvalosť mohli koledníci na Vianoce zakoledovať aj Slovákom v Ríme, pričom neobišli ani švajčiarsku gardu. Vrcholom ich cesty bola novoročná svätá omša, ktorú celebroval Svätý Otec a koledník zo Slovenska Adrián Koščák

mu niesol jeden z obetných darov. Na úvod pápež František potešil všetkých zúčastnených koledníkov zo Slovenska, z Nemecka, Rakúska a Južného Tirolska spoločnou fotkou. Lendačanom patrí vďaka za roznášanie vianočnej radosti a skvelú reprezentáciu v Ríme.

Pápež František prijíma obetný dar z rúk koledníka Adriána Koščáka z Lendaku počas novoročnej omše, Vatican Media, 2025.

Koledovanie u prezidenta

V pondelok 13. januára 2025 tri skupinky koledníkov navštívili Prezidentský palác. Koledníci z Helpy, Hradišťa a Ľubíša tak zachovali už viac ako 20-ročnú tradíciu koledovania slovenským prezidentom. Predniesli svoje regionálne vinše a koledy a takto prezentovali Dobrú novinu a jej úspechy hlavne nášho štátu. Viac sa dočítate v článku na stranách 8 – 9.

Prezident prijal koledníkov Dobrej noviny, Kancelária prezidenta SR, 2025.

Ďakovná svätá omša

V prvú januárovú nedeľu slávil svätú omšu pomocný biskup Peter Beňo v starobylej Bazilike sv. Benedikta v Hronskom Beňadiku. Hlavným úmyslom bola vďaka Bohu za 30 rokov Dobrej noviny.

Riaditeľ Dobrej noviny Daniel Fiala prítomným pripomenul, že na počiatku koledníckej akcie zohrali dôležitú úlohu vtedajší predseda KBS Mons. Rudolf Baláž a kardinál Ján Chryzostom Korec. Práve kardinál mal veľké zásluhy na rozvoji života cirkvi na Slovensku, ako aj pri rozvoji laického apoštolátu v období komunizmu, z ktorého po revolúcii vzniklo eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí.

V úmysloch boli spomenutí animátori, koledníci, darcovia, rodiny, farnosti a partneri i ľudia v Afrike, ktorých sa Dobrá novina za 30 rokov dotkla. Liturgické spevy doprevádzal Mládežnícky zbor sv. Filipa a Jakuba z Kozároviec. Na záver vystúpili s krátkym koledníckym programom koledníci z Hronských Kľačian, Kozároviec, Levíc, Starého Tekova a Veľkých Kozmáloviec.

Koledníci z Tekova na ďakovnej svätej omši v Hronskom Beňadiku, Martin Šabo – Človek a viera, 2024.

Hostia na oslave 30 rokov Dobrej noviny, Adela Beniaková, 2024.

Oslava 30 rokov Dobrej noviny

Prípravu 30. ročníka sprevádzalo premýšľanie nad témou nádeje a očakávanie Jubilejného roka 2025. Veľa úsilia si vyžiadala nový dizajn materiálov či korálikový projekt, vďaka ktorému deti dostali pravé korálikové náramky z Afriky.

Zostrih z oslavy
30. rokov
Dobrej noviny

Koledníci z Hornej Lehoty na oslave 30. výročia Dobrej noviny, Adela Beniaková, 2024.

Na záver vianočného obdobia sa konala narodeninová oslava Dobrej noviny v Bratislave. Bol to krásny večer, ktorý hudobne spríjemnilo gospelové zoskupenie BL-Gospel. Zaspieval aj operný spevák z Malatiny Pavol Kubáň, ktorý ako chlapec koledoval s Dobrou novinou u rakúskeho prezidenta, Na pódiu, samozrejme, vystúpili aj koledníci, konkrétne z Hornej Lehoty, ktorí boli tvármi všetkých materiálov 30. ročníka. Medzi vzácnymi hosťami nechýbali apoštolský nuncius Mons. Nicola Girasoli, bratislavský arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský, zakladateľ eRka Evžen Valovič, prvý

Výroba korálikových náramkov pre koledníkov, Dobrá novina, 2024.

riaditeľ Dobrej noviny Maroš Čaučík, terajší i bývalí zamestnanci, dobrovoľníci a spolupracovníci, zástupcovia Komisie Dobrej noviny, zahraniční partneri z Rakúska i Nemecka, zástupca afrických partnerov – konkrétne Jarumalských misionárov a napokon reprezentanti niekoľkých farností, ktoré s Dobrou novinou koledujú celých 30 rokov.

Farský koncert k 30. výročiu Dobrej noviny

Vo farnosti Kátlovce si toto výročie pripomenuli nielen tradičným koledovaním, ale taktiež vianočným koncertom s názvom „Prijmete koledníkov?“, ktorý sa uskutočnil 28. decembra 2024 v ich kultúrnom dome. Počas programu vystúpili okrem koledníkov aj Mužská spevácka skupina Kátlovani, Kátlovský chrámový spevokol, Spevácky zbor spoločenstva Tulipánci a sólista Opery SND Daniel Čapkovič s klavírnym sprievodom Martiny Tomašovičovej. „Vianočné melódie si môžeme vychutnať v rôznych žánroch,“ podotkol zakladateľ zbierky Dobrá novina Marián Čaučík, ktorý prijal pozvanie na toto podujatie.

Dobrá novina ďakuje farnosti Kátlovce za jedinečnú oslavu 30. narodenín.

Koledníci z Kátloviec, Dobrá novina, 2024.

Zahraničný hosť

Tridsiaty ročník obohatil svojou prítomnosťou aj vzácny hosť z Kolumbie z komunity Jarumalských misionárov, s ktorými Dobrá novina spolupracuje v Keni od roku 2018. Faver Estiben Legarda Zapata, s prezývkou Stiven, sa zúčastnil slávnostného podujatia, navštívil s koledníkmi slovenského prezidenta i košického arcibiskupa, stretol sa s farníkmi a deťmi z farnosti Stupava, ale aj s viacerými členmi Komisie Dobrej noviny. Mohli ste ho vidieť a počuť vo vysielaní katolíckych médií. Okrem iného stihol navštíviť aj naše Vysoké Tatry, hokejový zápas, skúsiť si po prvý raz korčuľovanie a obdivovať krásy slovenských metropol – Bratislava a Košíc.

Na oslave 30. výročia Dobrej noviny sa zúčastnil aj náš vzácny hosť Faver Estiben Legarda Zapata (v strede), Dobrá novina, 2025.

Dokumentárny film Nádej uzdravuje

Pri príležitosti 30 rokov Dobrej noviny pripravilo eRko dokumentárny film „Nádej uzdravuje“. Film režíroval Slavomír Zrebný a finančne ho z mediálnej zbierky podporila Konferencia biskupov Slovenska. Premiéru odvyšielala TV Lux a k dispozícii je aj na YouTube kanáli Dobrej noviny. Dokumentárny film prináša príbehy ľudí z ugandského projektu Detskej nemocnice Cure v Mbale a touto formou vydáva svedectvo o tom, ako sa dary slovenských rodín cez Dobrú novinu premieňajú na životy plné nádeje tisíce kilometrov od Slovenska.

Film Nádej uzdravuje

V Ugande zaznamenajú okolo 4 500 nových prípadov hydrocefalu ročne. Dobrá novina prispieva na operácie rodinám, ktoré si ich nemôžu dovoliť. Diváci môžu vďaka filmu spoznať prácu a misiu detskej nemocnice, ktorá je jedinečnou svojho druhu v regióne východnej Afriky. Okrem zdravotnej starostlivosti poskytuje aj veľkú psychosociálnu a duchovnú podporu rodičom detí s týmito diagnózami.

Nová koleda – S Dobrou novinou dnes prichádzame k vám

Okrem filmu sa činili eRkári aj tak, že zložili novú koledu. Autorom textu a melódie je Janka Debnárová, hudobne koledu spracoval Matej Králik. S Dobrou novinou dnes prichádzame k vám naspievalo päť vokalistiek a jeden vokalista, pričom ich sprevádzali rozmanité nástroje – perkusie, gitara, rolničky, husle, klavír, flauta aj basová gitara.

Po koledníckych cestičkách

Text: Miroslava SELECKÁ, Lívia TRHANOVÁ
Snímky: Dobrá novina, 2024, 2025

Je veľmi náročné každý rok vybrať z toľkých krásnych spätných väzieb od koledníkov len zopár, ktoré sa zmestia na túto dvojstranu. Sme vďační, že vás baví prinášať radostnú zvesť narodenia Krista aj napriek nepriazni počasia alebo iným ťažkostiam, ktoré sa vyskytli počas koledovania. Vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplat všetkým animátorom, deťom, rodičom, kňazom, darcom, jednoducho všetkým zapojeným do 30. ročníka Dobrej noviny.

STANKOVANY Spišská diecéza

Počas koledovania v Rojkove, časti Stankovian, nás čakalo milé prekvapenie. Náhodné, no veľmi srdečné stretnutie s manželmi Čaučkovcami. Spočiatku sme ich nespoznali a považovali sme ich len za zákazníkov pri stánku so syrovými výrobkami.

Požiadali sme ich, aby nám urobili spoločnú fotku (smiech). Až potom sme si uvedomili, koho sme vlastne stretli!

Podelili sa s nami o spomienky na založenie eRka a pred 30 rokmi aj Dobrej noviny. Deti najviac zaujalo ich rozprávanie o Afrike, najmä ako tamojším deťom opisovali, ako vyzerá sneh (úsmev).

ŽILINA – BÁNOVÁ Žilinská diecéza

Zvládli sme to približne za tri hodiny. Pre mladších koledníkov to bolo tak akurát. Najviac sa mi páčilo hodnotenie jedného z detí, ktoré komentovalo, ako vonia ten-ktorý dom, do ktorého sme vošli. Vždy sa s nami aj nahlas podelilo, tak sme mali možnosť byť v hašlerkovom dome, v škoricovom a aj v pár ďalších.

BREZNIČKA Rožňavská diecéza

V jednom dome sa stretli obidve skupinky – jedna prišla domov (končiaci), druhá ešte pokračovala. Najmladšia členka (5-ročná) sa potkla a spadla na koleno už po treťom dome, v ktorom sme koledovali, museli sme ju niesť asi sedem minút na rukách ako princeznú (úsmev). Jedno dievča zo skupinky si v zrkadielku napravovalo hviezdičku a vlasy. Naša najmladšia sa pýta: „Prečo sa upravuješ?“ Povedala som jej, že chce byť pekná pri koledovaní. A malá Magdalénka: „Ja som vždy krásna!“

Koledníci z Vyšného Opátskeho, farnosť Košice – Nad jazerom, Dobrá novina, 2024.

ČASTÁ

Bratislavská arcidiecéza

Pred koledovaním nám krásne nanežilo, a tak sme sa s odhodlaním a elánom vybrali na cestu. V polovici koledovania sa naša Častá premenila na jedno veľké klzisko a my sme sa šťastlivo „dokázali“ do rodín. Uzímení, ale šťastní, že môžeme radostnú zvesť priniesť našim blízkym.

Koledníci z Kvašova a Lednice, Dobrá novina, 2024.

Koledníci z Vrbnice, Dobrá novina, 2024.

NEMČICE

Nitrianska diecéza

Vo všetkých domácnostiach nás privítali s úsmevom a otvorenou náručou. Pán kaplán Martin Ligač, ktorý s nami koledoval, poželnal príbytky.

MALÝ ŠARIŠ

Košická arcidiecéza

Koledovali sme v stredu 25. 12. 2024 pri jasličkovej pobožnosti v kostole a vo štvrtok 26. 12. 2024 po domoch. Počasie na Štefana bolo nádherné. Keď sme videli slzy dojatia v očiach starších ľudí, vedeli sme, že koledovať po domoch musíme aj na budúci rok. Zvlášť silné bolo koledovať u tých, ktorí sú zdravotne odkázaní len na pobyt doma, návšteva detí ich veľmi potešila.

V jednom z domov sa deťom pri piesni „Šťastie, zdravie, pokoj svätý...“ podarilo roztlieskať, ba priam postavíť na nohy a trochu roztancovať jednu staršiu málo pohyblivú (skôr ležiacu) pani. Deti sa z toho veľmi tešili.

Koledníci z Nových Zámkov, Dobrá novina, 2024.

☀ 30 rokov s Dobrou novinou

Chceli by sme oceniť týchto 20 farností a filiálok ktoré minulé Vianoce koledovali už po tridsiatykrát!

- BANSKÁ BYSTRICA-RADVAŇ
- DETVA
- ZVOLEN-SEKIER
- FINTICE
- HRADIŠTE (farnosť Skačany)
- HRONSKÉ KLAČANY (farnosť Starý Tekov)
- CHYNORANY
- VEĽKÉ BIELICE
- VEĽKÉ ZÁLUŽIE
- LENDAK
- LIPTOVSKÉ SLIAČE
- LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ
- NÁMESTOVO
- VAVREČKA
- ZEMIANSKÉ SADY (farnosť Dvorníky)
- BYTČICA
- DIVINA
- RAKOVÁ
- TURZOVKA
- VRÚTKY

ĎAKUJEME!

Často sme jediní, ktorí ich počas sviatkov navštívia

Text: Lívia TRHANOVÁ

Snímky: Dobrá novina, 2024 – 2025, Kancelária prezidenta SR, Mária MAKOVÁ

Opýtali sme sa animátorky Magdalény Ninisovej a vedúcej skupinky koledníkov Moniky Ďurajdovej, ako sa chystajú na koledovanie v Helpe, aké to bolo vystupovať pred prezidentom a čo im a ich deťom koledovanie dáva.

Odkedy ste zapojení do koledovania Dobrej noviny?

Zapojili sme sa v roku 2018, aj keď koledovanie, resp. chodenie „po kolade“ má u nás dlhoročnú tradíciu. Viedli nás k tomu naši duchovní otcovia, spolu s ktorými sme prešli takmer všetky domy vo farnosti. Boli to dni radosti, úsmevov, zážitkov a dobroty srdca. Aj keď nás vždy poriadne boleli nohy, všetko to, čo sme zažili, zostáva v našich srdciach až doteraz. Chceme to odovzdať spolu s myšlienkou pomoci chudobným aj našim budúcim pokoleniam.

Čo pre vás znamená Dobrá novina?

Dobrá novina je pre nás tradičná forma šírenia posolstva o narodení Ježiška, ktoré sa snažíme zachovávať prostredníctvom kolied, piesní, vinšov a krojov.

Ako dlho ste si nacvičovali program pred návštevou Prezidentského paláca?

Program sme postavili na našich tradičných ľudových zvykoch. Všetky deti, ktoré sa koledovania u prezidenta

Koledníčky z Helpy, Mária Maková, 2025.

zúčastnili, sú folkloristi od kosti, nebol problém takýto program nacvičiť. Stretli sme sa niekoľkokrát a išlo to ako po masle. Veľká vďaka patrí najmä rodičom, ktorí sa deťom venovali a cvičili s nimi repliky, pripravili rekvizity a vo všetkom nás podporovali.

Ako sa pripravujete na koledovanie?

Koledovanie nacvičujeme počas stretnutí, ktoré si vopred dohodneme, či už v našom kostole, prípadne na miestnej fare. S nácvičkami začíname niekoľko týždňov pred Vianocami, aby sme sa stihli dostatočne pripraviť. Vinšujeme v tradičných helpianskych krojoch, ktoré deti zdedili vo svojich rodinách, prípadne im ich rodičia nechali ušiť.

Je vaša obec niečím špecifická?

Helpa je horehronská rázovitá obec známa svojím autentickým bohatým folklórnym životom, tradíciami, ľudovou architektúrou, kultúrou, tradičnými jedlami a krojmi, v neposlednom rade aj jednou z najznámejších ľudových piesní „Tota Helpa, tota Helpa...“

Každoročne sa u nás v lete konajú folklórne slávnosti Horehronské dni spevu a tanca, v zimnom období je to sprostredkovanie vianočných zvykov – Od Lucii do Viliji, no a pred pôstnym obdobím sú to fašiangové sprievody. Kroj je neodmysliteľnou súčasťou takmer každej slávnosti v obci a Helpania sa radi v ňom prezentujú. Počas koledovania nás sprevádzajú hrou na harmonike, prípadne na husliach deti navštevujúce ZUŠ Helpa.

Zažili koledníci niečo vtipné alebo nezabudnuteľné počas koledovania?

Leonička sa stále pýta, že či už ideme nacvičovať koledy, aj počas leta (smiech). Veľmi silné sú najmä stretnutia s osamelými ľuďmi, ktorí nás vítajú so slzami v očiach. Sú to slzy radosti, lásky a zároveň slzy vďaky, že sme k nim zavítali. Často sme jediní, ktorí ich počas sviatkov navštívia. Radi sa pri nich pristavíme, porozprávame sa s nimi a prinesieme im tú najkrajšiu vianočnú zvesť o narodení nášho Spasiteľa. Veríme, že im tak urobíme radosť, a to nás veľmi teší.

VIAC NEŽ LEN SPIEVANIE

Deti, aký to bol pocit koledovať u prezidenta?

Vratko: Trochu som mal stres, ale bola to veľká česť, že som mohol vystupovať v Prezidentskom paláci a podať pánovi prezidentovi ruku.

Jakub: Zo začiatku som bol trochu vystrašený, lebo som tam bol prvýkrát, ale bol to fantastický pocit, až sa mi to ani nedá opísať.

Viktória: Veľmi sa mi páčilo stretnutie s pánom prezidentom, aj keď som bola trochu v strese, ale zvládla som to.

Vaneska: Koledovať u prezidenta bol pre mňa silný a nezabudnuteľný zážitok. Keď som stála v tom krásnom paláci a spievala, nemyslela som len na to, kde sme, ale aj na deti, pre ktoré sme to robili. Bolo to viac než len spievanie. Chcela som, aby náš spev priniesol radosť a nádej tým, ktorí to najviac potrebujú. Cítila som, že aj ja môžem niečím prispieť, pomôcť deťom, ktoré nemajú toľko šťastia ako ja. Táto skúsenosť ma motivovala robiť dobré veci aj v budúcnosti a nevzdať sa, keď môžem zmeniť niekomu život k lepšiemu, hoci len takým malým skutkom.

PRINÁŠAŤ RADOSŤ DRUHÉMU

Prečo je pre vás dôležité poslať vaše dieťa koledovať?

Mama Magdaléna: Je to tradícia. Aj ja som ako dieťa chodila koledovať a dodnes na to rada spomínam. Je to pomoc iným, musíme si pomáhať. Nie každý má to šťastie, že má každý deň teplé jedlo na tanieri, čisté šaty do školy, strechu nad hlavou, možnosť vzdelávať sa... Takto jednoducho sa to snažím svojim deťom vysvetľovať. Aby si vážili všetko, čo im je „dopriate“, ale mysleli na tých, ktorí toľko šťastia v živote „nemajú“, a snažili sa konať dobro. Dopriať iným, podeliť sa.

Koledovaním vlastne pomáhame. Sú to malé skutky malých bytostí, ktoré verím, že v nich zanechajú nejakú pozitívnu stopu. Žiť vieru – šíriť posolstvo o narodení Ježiška, nádej,

Koledníci z Helpy s prezidentom, Kancelária prezidenta SR, 2025.

pokoj, lásku medzi ľuďmi. Zdieľať s ľuďmi radosť prostredníctvom koledy. Byť súčasťou kresťanskej komunity v obci a v neposlednom rade duchovne rásť.

Mama Lenka: Aj ja som chodila koledovať a mám na to krásne spomienky. Som rada, že i moje deti dostali možnosť zapojiť sa. Tešila som sa na ich zážitky a to, s akou radosťou hovorili, komu pomôžu. Pre mňa to bola aj skúška odvahy, ako to zvládne Amali, keďže je ešte malá. Je pre mňa dôležité, aby už od detstva robili niečo pre druhých. Učia sa tým spolupatričnosti, odvahe, prekonaniu seba samého a hlavne sa podieľajú na niečom peknom, v čom chcú pokračovať aj ďalšie roky.

Mama Janka: Koledovanie je pre nás krásnou tradíciou, ktorá prináša do našich domácností radosť. Je to spôsob, ako spoločne zdieľať vianočnú atmosféru a šíriť lásku a nádej medzi ľuďmi, posilňuje väzby medzi deťmi a učí ich hodnotám. Deti sa taktiež zoznamujú s tradíciami a so zvykmi. Učíme deti, že najväčšia radosť prichádza z toho, keď ju môžeme priniesť inému.

Koledníci z Helpy v tradičných krojoch, Mária Maková, 2025.

DANIEL FIALA: Za celým dielom je veľa nenápadnej práce

Text: Daniel FIALA, Lívia TRHANOVÁ
Snímky: Dobrá novina, 2019, 2024

Riaditeľ Dobrej noviny sumarizuje 30 rokov koledníckej akcie, približuje, čo sa v nej deje počas roka, aká je jeho náplň práce a ako sa využívajú vyzbierané peniaze zo zbierky.

Čo pre teba znamená, že Dobrá novina oslávila 30 rokov?

Je to veľká česť, že môžem byť súčasťou diela, ktoré existuje už tri dekády. Jeho zmysluplnosť preveril čas. Vyrástla nám už druhá generácia – koledníci spred 20 – 30 rokov majú teraz svoje deti, ktorým odovzdali službu koledovania.

Za 30 rokov kolednícka akcia vyrástla v zapojení dobrovoľníkov i vo výške verejnej zbierky na jedno z najväčších podujatí na Slovensku. No zažili sme aj ťažké chvíle – keď v Etiópii zomrela naša kolegyňa Danica Olexová, keď prišla pandémia a nemohli sme koledovať, stretávať sa ani cestovať do Afriky alebo prichádzali vojny a krízy, ktorým čelili bezbranní ľudia. V kritických chvíľach bola pre nás vždy dôležitá nádej, že Boh, Pán celého sveta, je v tom všetkom prítomný. A že nedovolí, aby akákoľvek obeta a utrpenie zostali bez zmyslu alebo vyšli nazmar.

Ako sa ti páčila minuloročná téma Dobrej noviny o nádeji?

Som rád, že celý 30. ročník bol o nádeji, ktorej bol venovaný aj Jubilejný rok 2025. Naše spoločné úsilie ostáva vždy pretkané postojom nádeje, že ak z lásky konáme dobro druhým ľuďom, Boh doplní a rozmnoží naše dobro

a to prinesie stonásobnú úrodu. Platí to v koledovaní na Slovensku i v práci v afrických krajinách. S týmto postojom začala Dobrá novina v roku 1995 a to je jej veľké požehnanie. Za celým dielom je veľa nenápadnej, často dobrovoľníckej práce, ktorá je vždy robená so zapáleným srdcom a ktorú treba vyzdvihnúť a oceniť.

Dobrá novinu vnímajú ľudia na Slovensku predovšetkým počas Adventu a vo Vianočnom období. Čo sa v nej deje počas roka?

Celoročnou činnosťou je, samozrejme, manažment afrických projektov, ktorý vykonávajú projektívni manažéri na diaľku i priamo v teréne. Tou sezónnou je potom samotný ročník koledovania – na jar a v lete pripravujeme materiály, aby sme na jeseň spustili prihlasovanie a aby sa v Advente mohli konať kolednícke stretká a potom samotné koledovanie. To je okrem sprievodných podujatí spojené s evidenciou farností a darov. Po ňom nastáva čas sumarizácie a zverejnenia výsledkov verejnej zbierky a po jej použití i finálneho vyúčtovania.

Čo všetko musí denne riešiť riaditeľ Dobrej noviny?

Mám na starosti vedenie tímu Dobrej

noviny, zabezpečenie úloh, ktoré súvisia s prípravou ročníka i s projektovým manažmentom. Mojou povinnosťou je tiež reprezentovať Dobrú novinu navonok a zastupovať ju ako štatutár v komunikácii s partnermi

Túžim po takej Dobrej novine, ktorá bude naďalej verne naplňovať svoje poslanie – cez koledovanie detí šíriť vianočnú radosť a solidaritu. Chcem, aby dokázala aj v budúcnosti viesť deti k Bohu cez službu koledovania, aby ich podnietila konať dobro pre bližného a modliť sa za núdznych a ľudí na okraji záujmu. A aby všetkých povzbudzovala zasadzovať sa za spravodlivosť a učiť sa solidarite s druhými. Nech sa cez Dobrú novinu oživia vzťahy v našich farnostiach a nech v celej spoločnosti rastie nádej, vzájomná súdržnosť a dobrota.

alebo inštitúciami, slovenskými i zahraničnými. Ako riaditeľ programu som v eRku aj súčasťou vedenia organizácie, ale nevyhýbam sa ani bežnej kancelárskej práci či príprave materiálov, písaniu článkov, spoluorganizovaniu toho-ktorého podujatia a ani samotnému koledovaniu.

Riaditeľské žezlo som prebral v apríli 2020. Keď to porovnam s inými pracovnými skúsenosťami, musím povedať, že mi táto práca dala, že táto práca mi toho dala najviac.

Ako sa využívajú vyzbierané peniaze zo zbierky?

Kolednícka zbierka sa riadi zákonom o verejných zbierkach, preto je jej použitie dané účelom, na ktorý bola registrovaná, a ten je každý rok rovnaký – rozvojová spolupráca a humanitárna pomoc. Celková suma zbierky sa delí na výdavky spojené s účelom verejnej zbierky a na výdavky spojené s jej organizovaním. V posledných rokoch bol ich pomer 85 % na účel zbierky, teda na každoročnú podporu približne 30 projektov vo východnej Afrike, a 15 % na zorganizovanie celej koledníckej zbierky. Tam spadajú výdavky na prípravu materiálov, komunikáciu s farnosťami, evidenciu darov a vy-

účtovanie, podujatia pre animátorov a koledníkov, prevádzkové a personálne náklady a takisto monitoring a kontrolu projektov, aby bolo zabezpečené, že účel darcov je zachovaný a využitie zbierky je transparentné a správne administrované.

Kto rozhoduje o tom, aké projekty budú podporené?

Na túto úlohu bola ustanovená Komisia Dobrej noviny. Tvoria ju zástupcovia koledníkov – zväčša bývalí alebo stále aktívni animátori. Za každú diecézu, v ktorej prebieha Dobrá novina aspoň v 15 farnostiach, môžu byť zvolení 2 zástupcovia. Komisia zasaďá trikrát ročne a okrem organizačných otázok pripravovaného ročníka sa venuje rozhodovaniu o podpore navrhovaných projektov. Tieto návrhy pripravujú projektoví manažéri v spolupráci s africkými partnermi a predkladajú ich komisii. Po diskusiách a kontrolných otázkach naši komisári hlasujú, ktorý z projektov bude nakoniec zo zbierky podporený.

Ako si môžeme byť istí, že prostriedky skutočne dorazia do projektov v Afrike a že budú správne využité?

Každý projekt je zazmluvnený a náš

projektový partner vedie podrobné účtovníctvo a podáva riadne správy o projektových aktivitách a stave nákladov. Toto všetko monitorujú projektoví manažéri, ktorí sú v pravidelnom kontakte s africkými partnermi a osobne navštevujú jednotlivé projekty, aby overili, či sa vykonali všetky aktivity, ktoré sme podporili.

Čo sa týka celej zbierky, jej každoročné vyúčtovanie a všetky podklady sa posielajú ministerstvu vnútra, ktoré zodpovedá za kontrolu verejných zbierok. Robíme ročné audity účtovníctva a podávame záverečnú správu ku každej zbierke, kde sú zverejnené všetky transakcie vrátane zaslania finančných prostriedkov zo Slovenska našim africkým partnerom.

Akú máš víziu do budúcnosti?

V našej každodennej práci chceme, aby sme napredovali v profesionalizácii všetkých pracovných procesov a boli tak schopní reagovať na trendy napríklad v rozvojovej spolupráci. Zároveň potrebujeme zostať citliví na skutočné problémy a potreby ľudí. Veľmi rád by som zintenzívnil návštevy slovenských farností, aby ľudia dostali priamu spätnú väzbu a mohli si overiť, komu ich dar zmenil život.

Prijatie koledníkov Dobrej noviny v Prezidentskom paláci, Kancelária prezidenta SR, 2024.

ETIÓPIA

SUDÁN

LALIBELA, ÔSMY DIV SVETA

V Lalibele sa nachádza 11 monolitických kostolov vytesaných z jedného kusa kameňa – bez malty, tehál alebo trámov! Najznámejší je kostol sv. Juraja (Bete Giyorgis) v tvare gréckeho kríža. Miesto je svetovým dedičstvom UNESCO a dôležitým pútnickým centrom Etiópskej pravoslávnej cirkvi.

Kostol sv. Juraja v Lalibele je považovaný tiež za 8. div sveta, Dobrá novina, 2018.

Text: Lívia TRHANOVÁ

Snímky: Dobrá novina, 2017 – 2024, Nyangatam Mission

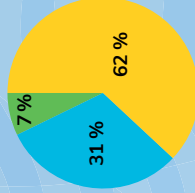
Od roku 1999 pôsobí Dobrá novina v Etiópii. Pred dvadsiatimi šiestimi rokmi sme začali s detmi ulice v meste Dire Dawa. Za posledné dva roky vďaka vám, darcom, podporila Dobrá novina sedem projektov v Etiópii vo výške 647 560 €. Na mape nájdete vyznačené projekty, kde pôsobíme, a niekoľko zaujímavostí o tejto krásnej krajine.

VELKOSŤ ETIÓPIE

Rozloha Etiópie je viac ako 1 milión km². Do Etiópie by sa zmestilo celé Francúzsko a Pyrenejský polostrov. Etiópia má približne 111,7 miliónov ľudí (podľa Etiópskeho štatistického úradu <https://ess.gov.et/>)

KREŠŤANSTVO

Prišlo do Etiópie už vo 4. storočí. Etiópia patrí medzi najstaršie kresťanské krajiny sveta. Kresťanstvo sa stalo štátnym náboženstvom okolo roku 330 n. l. za kráľa Ezanu z Aksumskej ríše, súčasťou dnešnej Etiópie. Etiópska pravoslávna cirkev je jednou z najstarších autokefálnych (samosprávnych) cirkví na svete.

NÁBOŽENSTVÁ

SPOMÍNA SA AJ V BIBLIÍ

Z Egypta prídu veľmoži,
Etiópia vystrie svoje ruky k Bohu.
Spievajte Bohu, zemské kráľovstvá,
na harfách hrajte Pánovi,
hrajte Bohu...

Ž 68, 32 – 33

NEMÁ PRÍSTUP K MÓRU

- Etiópia je vnútrozemský štát od roku 1993, keď sa od nej odtrhla Eritrea.
- Najbližšie more: Červené more, je vzdialené asi 60 km vzdúšnou čiarou od najsevernejších hraníc (cez Eritreu).

UNIKÁTNA PRÍRODA

V Etiópii sa nachádzajú vysoké pohoria, sopečné krátery aj púšte. Simien Mountains sú známe výskytom endemických druhov, ako je napríklad baboon gelada (makak – opica) a etiópsky vlk – najväčší psový druh na svete.

Dallol v Danakilskej preliachne je jedným z najhorúcejších a najnehostinnejších miest planéty. Danakilská púšť vyzerá, akoby na Zemi bol kúsok Marsu, Dobrá novina 2018.

1

4

JUŽNÝ
SUDÁN

ETIÓPIA JE FEDERÁLNA PARLAMENTNÁ REPUBLIKA

- Každý región má istý stupeň autonómie.
- Hlavné mesto je Addis Abeba, kde sídli aj Africká únia.

ŠPECIÁLNY TYP PÍSMO

Etiópia používa ge'ezské písmo známe tiež ako Fidel. Každý znak predstavuje slabiku, nie jednotlivú hlásku. Toto písmo sa používa najmä pre amharčinu (úradný jazyk Etiópie), tigrajčinu a liturgickú ge'ezčinu. **Ako napísať Dobrá novina v etiópskom písme?**

መልካም ዘና

(melikami žena)

PODPORENÉ PROJEKTY

	1	Vzdelanie pre deti so znevýhodnením v okresoch Munesa a Heban Arsi	HEFDA Nezisková organizácia	92 510 €
	2	Humanitárna pomoc pre okresy Edaga-Hamus a Subha-Sassie na severe Etiópie	Adigratská eparchia	19 250 €
	3	Zdravotnícke stredisko Alitena – obnova, program výživy a zdravotnej starostlivosti v okrese Irob	DC – vincentky	372 000 €
	4	Pristup k pitnej vode pre pastierske komunity v oblasti Nyangatom	Misijná komunita sv. Pavla apoštola	96 000 €
	5	Základná škola s Materskou školou sv. Angely v Adigrate – rekonštrukcia a kvalitné vzdelávanie	Uršulínky	67 800 €

TANZÁNIA

aktualizované 11. 07. 2025

LEGENDA

 Názov projektu

 Partner

 Schválená podpora v EUR za 2 posledné roky

SPOLU: 647 560 €

KALENDÁR A ČAS

Etiópsky kalendár je o 7 rokov pozadu za gregoriánskym, nový rok oslavujú v septembri. Má 13 mesiacov – 12 mesiacov po 30 dňoch a 13 mesiac má 5 alebo 6 dní.

- Napr. v júli 2025 bol ešte rok 2017 (na začiatku nášho septembra 2025 oslávili nový rok 2018).

SLOVENSKO

ETIÓPIA

- Hodiny sa počítajú od východu slnka (6:00 ráno = 0:00 etiópskeho času).

- Ak je 7:00 ráno u nás, v Etiópii je o hodinu viac (8:00) a oni povedia, že je 2:00 ráno!

SLOVENSKO

ETIÓPIA

DOBRÁ NOVINA

Podpora projektov

Výnos zbierky 30. ročníka je postupne rozdelený na podporu približne **troch desiatok** rozvojových a humanitárnych projektov vo východnej Afrike vrátane dlhoročnej spolupráce s Pápežskými misijnými dielami na Slovensku. Ďakujeme všetkým, ktorí svojím darom a talentom prejavujú lásku k mnohým ľuďom na Slovensku i v Afrike.

Za 30 rokov podporila Dobrá novina cez každoročnú zbierku nespočetné množstvo ľudí - spolu je to už viac ako 450 projektov v celkovej hodnote 17 miliónov eur. Z koledníckej zbierky 30. ročníka je na rozvojovú spoluprácu vyčlenená najvyššia suma v histórii Dobrej noviny – viac ako 1,2 milióna eur. Komisia Dobrej noviny schválila na rok 2025 finančnú podporu pre 31 projektov v Etiópii, Južnom Sudáne, Keni, Ugande i v Stredoafrickej republike v celkovej sume 1 112 846,70 eur. Ďalšie ešte pribudnú po októbrovom stretnutí komisie.

Nemocnica Cure Mbale, Dobrá novina, 2024.

Máme v sebe nádej vďaka deťom, ktoré koledujú. Delia sa s nami aj skrze modlitby. Aj napriek tomu, že sa nepoznáme osobne, nie sme pokrvní príbuzní, máme obrovskú rodinu, ktorá je starostlivá a miluje. To nás upokojuje a dáva veľa nádeje: áno, nie som sám, mám pri sebe druhých... Chcem vás poprosiť v mene trpiacich ľudí z Tigraja, pokračujte v tejto podpore spôsobom, ako ste to robili doteraz. Lebo to nie je o dávaní chleba alebo peňazí. Čo vás robí krásnymi a jedinečnými je, že nás sprevádzate modlitbou. A že to vždy robíte a dávate s veľkou láskou a úctou k ľudskej osobe. Viete, toto všetko dáva zmysel, prináša viac života a je to oveľa plodnejšie, keď sa to koná s láskou.

„Deti zo Slovenska, chceli by sme vám poďakovať. To, čo sa zdá ako chodenie od domu k domu a spievanie, sa významným spôsobom dotýka skutočných životov. Je úžasné vidieť, že vďaka spevu (koledovaniu) a klopaniu na dvere sa menia životy. Ste súčasťou veľkého posolania prinášať nádej a uzdravenie ľuďom, ktorých možno nikdy nestretnete. A ako hovorí Pán: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších, mne ste urobili.“

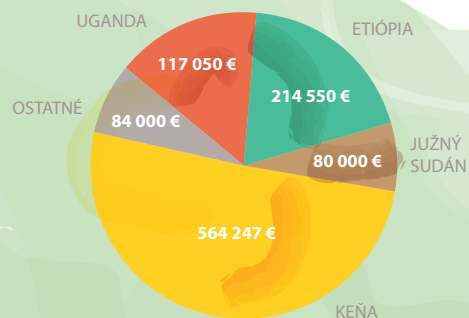
Dr. Emmanuel Wegoye,
chirurg Detskej nemocnice Cure v Mbale,
Uganda

Sr. Medhin Tesfay,
koordinátorka projektov Dcér kresťanskej
lásky v regióne Tigraj, Etiópia

Včelári z projektu Caritas Lodwar v Keni,
Dobrá novina, 2025.

Celkový súčet: 1 112 847 €

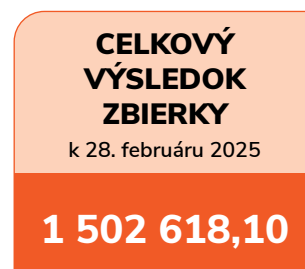
Ďakujeme za vašu podporu v 30. ročníku

Predchádzajúci ročník Dobrej noviny zaznamenal historicky najvyšší výsledok verejnej zbierky, ktorá dosiahla sumu 1 502 618,10 eur. Dobrá novina znela vo viac ako 1 000 obciach po celom Slovensku. Všetkých povzbudil vyšší počet

koledníkov, celkovo 19 400, ktorí svojím spevom a vinšami potešili vyše 46-tisíc rodín.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom zapojili do jubilejného ročníka koledovania.

PREHLAD VÝSLEDKOV 30. ROČNÍKA KOLEDNÍCKEJ AKCIE DOBRÁ NOVINA 2024/2025

Individuálne príspevky od 1. 4. 2024 do 6. 9. 2024 (pred oficiálnym zapísaním zbierky Dobrá novina – 30. ročník) 5 687,74 EUR.

LEGENDA

● Koledníci ● Navštívené rodiny ● Obce ● Vykoledovaná suma (EUR)

Čo je nové vo východnej Afrike

Text v poradí: Lívia TRHANOVÁ, Darina MAŇUROVÁ, zamestnanci Caritas Tororo,
Lucia JANTOŠOVIČOVÁ, Miroslava SELECKÁ
Snímky: Dobrá novina, 2025, Dieceza Rumbek, 2025.

O projektoch, ktoré menia životy ľudí.

☀️ Kenská farmárka sa teší zo svojej záhrady

Pani Lominit Lochampa sa zúčastnila kurzu o púštnom poľnohospodárstve v školiacom centre Furrows in the Desert. Svoju záhradu mala počas našej májovej návštevy iba zopár mesiacov, zo zeme však už vychádzali mladé rastlinky fazuliek a melónu. Do troch týždňov bude môcť predávať listy fazuliek, ktoré v Turkane pripravujú ako dusenú prílohu. Na samotné fazuľky i melóny treba počkať desať týždňov. Celá rodina pani Lominit má trinásť členov. Prečo sa chcela stať farmárkou? „Chcela som mať dostatok jedla pre rodinu. Motivovali ma už existujúci farmári v Napeikare. Tiež som sa chcela vyškoliť,“ odpovedala. Pani Lominit sme prvýkrát stretli počas jej štúdia v novembri 2024 v Lobure. Rovnako ako jej cvičné políčko vtedy, aj teraz je jej záhrada ukážková – úhľadná a bez buriny. Svoju zeleninu je odhodlaná predávať až v pohraničnom meste Kibish. „Ďakujem veľmi pekne za možnosť študovať. Od učiteľov som sa veľa naučila,“ dodala na záver.

Pani Lominit Lochampa na svojom cvičnom políčku v školiacom centre v Lobure, Dobrá novina, 2025.

☀️ Dorothina cesta k sebedovomiu

Dorothy Adikin, 20-ročná matka z farnosti pri meste Tororo na východe Ugandy, vyrastala bez matky a neprijala ju ani nevlastná rodina. Cítila sa nemilovaná, izolovaná a bola veľmi plachá. Keď otehotnela, musela nechať školu a rozišiel sa s ňou jej priateľ.

Ťažké domáce prostredie prinútilo Dorothy hľadať útočisko u svojej tety, kde porodila dieťa. Roky zlého zaobchádzania ju uzavreli do seba, ostala bez priateľov a plná sebalúti. Všetko sa začalo meniť, keď sa zapísala do krajčírskoho kurzu, ktorý ponúka Arcidiecezna charita Tororo aj s podporou Dobrej noviny.

Vďaka kurzu postupne získala sebadôveru a sebedovomie. Stanovila si cieľ stať sa úspešnou krajčírku, aby mohla podporovať svoju dcéru. S povzbudením a podporou svojho otca sa Dorothy odhodlala dokončiť školenie a videla v ňom jediná nádej na lepšiu budúcnosť.

Jednou z najväčších zmien u Dorothy bolo jej rozhodnutie odpustiť svojej nevlastnej rodine. Krajčírsky kurz ju nielen vybavil praktickými schopnosťami, ale naučil ju aj hodnote odpustenia a odpútania sa od minulosti. Dorothy sa teraz teší, že si otvorí vlastný krajčírsky salón, a sľúbila, že naučí aj súrodencov zručnostiam, ktoré sama ovláda.

„Moja dcéra už nie je plachá,“ hovorí s hrdosťou pán Okello Francis, otec Dorothy, „je sebedovomá, plná nádeje a pripravená vybudovať lepší život pre seba a svoje dieťa.“

☀️ Sto detí oslávilo Deň afrického dieťaťa

Diecéza Rumbek, dlhoročný partner Dobrej noviny, pozná radosti a starosti ľudí z Južného Sudánu. Najviac sa vyrovnávajú s dôsledkami povojnového prostredia, silne tradičným spôsobom života, nestabilnou ekonomikou či nerozvinutou lokálnou infraštruktúrou. Jednou zo silných tém, ktoré diecéza prináša, je ochrana práv detí. V lokálnom kontexte totiž dieťa nie je tradične vnímané ako dieťa u nás napriek tomu, že je to všeobecné požehnanie. Dieťa je skôr stavané do pozície dospelého, a tým je v mnohých oblastiach v nevýhode. Väzenský systém, primerané tresty ako v školách, tak aj v domácnostiach, bezpečné verejné miesta pre deti – napríklad ihriská nie sú dostupné a ani vnímané ako potreba. To sa diecéza snaží zmeniť. Vypracovala dokument, ktorý vytvára povedomie v komunite a zvyšuje citlivosť v oblasti ochrany a bezpečnosti detí. Prakticky demonštrovala tento dokument 16. júna 2025 oslavou Dňa afrického dieťaťa v Rumbeku. Až 100 detí vybraných zo 6 škôl s 50 dospelými slávil svoj deň spevom, tancom, scénkami

Oslava Dňa Afrického dieťaťa v Rumbeku, Diecéza Rumbek, 2025.

s danou tematikou a spoločným stolovaním. Bola to zároveň príležitosť vyhlásiť, že každé africké dieťa si zaslúži bezpečné útočisko a spoločnosť musí chrániť ich práva.

☀️ Voda nie je samozrejmosť

V apríli sa koordinátorka Dobrej noviny Mirka Selecká s projektovou manažérkou Darinkou Maňurovou vydala na cestu do Kene. Prvýkrát mala možnosť navštíviť projekty, ktoré podporuje Dobrá novina. Pri stretnutiach myslela na tisíce koledníkov a dobrovoľníkov na Slovensku, ktorí sa zapájajú do vianočného koledovania, ktoré pomáha organizovať ako koordinátorka.

Oprava studne v kenskej Turkane, Dobrá novina 2025.

Najskôr navštívili Farmu 3 000 priateľov blízko Nairobi, ktorú spravujú Jarumalskí misionári. Na organickej farme pestujú veľa plodín, chovajú zvieratá a snažia sa o rôzne metódy zachytávania dažďovej vody a hnojenia. Vyrábajú si vlastný bioplyn aj kompost. Je to aj priestor, kam chodia na školenia začínajúce farmárky z regiónu Samburu.

Z Nairobi sa presunuli do polopúštneho regiónu Turkana na severe. Mesto Lodwar je centrom diecézy, ktorá je našim partnerom vo viacerých projektoch. Navštívili Centrum sv. Jána Pavla II. pre deti s pohybovým znevýhodnením aj vdovy podporované cez sociálny program. V Lodware mala možnosť sprevádzať tím, ktorý má na starosti údržbu studní a vodných púmp, čo komentovala slovami: „Aj vďaka podpore Dobrej noviny čakali ľudia na opravu iba dva dni. Pri oprave pumpy som si uvedomila, že mať prístup k vode vôbec nie je samozrejmosť a obzvlášť v suchej Turkane.“

Ďalší týždeň strávili na severe Kene v Lobure, kde navštívili farmárov, ktorí sa venujú púštnemu poľnohospodárstvu.

Svoje prvé africké zážitky Mirka zhrnula: „Bola som svedkom toho, že Dobrá novina naozaj mení životy ľudí vo východnej Afrike, a som veľmi šťastná a vďačná, že túto zmenu prinášajú práve deti zo Slovenska vďaka koledníckej akcii, ktorá trvá už 30 rokov.“

Alitena je záchranným bodom

Text: Meaza GEBRAY

Preklad: Lívia TRHANOVÁ, Daniel FIALA

Snímky: Dobrá novina, 2017, 2025

Prinášame vám rozhovor so sestrou Meazou Gebray, vincentkou, ktorá na severe Etiópie pôsobí v zdravotníckom zariadení, ktoré funguje vďaka štedrým darcom Dobrej noviny.

Sestra Meaza, ako by ste opísali Alitenu?

Alitena je malé historické mesto zasadené do severoetiópskeho pohoria v regióne Tigráj blízko hranice s Eritreou. Leží medzi strmými horami, ktoré ponúkajú nádherné výhľady a pocit pokoja i izolovanosti. Podnebie je suché, no v období dažďov, v júli a auguste, sa okolité kopce zazelenajú. Nie je to rušné mesto, má tichý vidiecky charakter. Alitena je známa silným katolíckym dedičstvom – tu bola v 19. storočí založená prvá katolícka misia v severnej Etiópii, ktorú viedli lazaristi. Dcéry kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul tu pôsobia viac ako päťdesiat rokov – najmä v oblasti zdravotníctva, vzdelávania a rozvoja komunity.

Akí sú miestni?

Ľudia v Alitene sú zbožní, vytrvalí a súdržní. Napriek výzvam – ako je obmedzená infraštruktúra či náročný terén – má Alitena osobitnú príjemnú atmosféru, ktorú vytvára príroda aj samotní ľudia. Alitena je miesto hlbokej viery, bohatej kultúry a tichej krásy – skrytý klenot, ktorý v sebe nesie stáročia tradícií a tichého vytrvania aj v čase ťažkostí.

Ako zdravotnícke zariadenie pomáha ľuďom v Tigraji?

Pre mnohých ľudí je skutočným záchranným bodom. Napríklad mamička, ktorá sa kedysi bála o život, dnes prosperuje a je zdravá vďaka odbornej pomoci pri pôrode. Mama Bisrat Hagos dnes môže vychovávať zdravú dcérku Sinit, pretože i počas vojny v Tigraji v rokoch 2020 – 2022 bolo zariadenie k dispozícii a personál jej pomohol, keď mala dcérka

Sestra Meaza zachytená Danicou Olexovou, ktorú máme spojenú s Etiópiou, lebo tam zahynula pri leteckom nešťastí, Dobrá novina, 2017.

problémy s dýchaním. Svojej druhorodenej tak Bisrat vybrala meno, ktoré znamená mier. Alebo jeden otec s neliečenou cukrovkou dnes vedie kvalitnejší život vďaka pravidelnej starostlivosti a vzdelávaniu. Sú tu podvýživnené deti, ktoré boli včas diagnostikované a zachránené vďaka výživovým programom.

Zdravotnícke zariadenie tak býva jediným spojením s kvalifikovanou lekárskou pomocou, vďaka čomu sa to, čo mohlo mať fatálne následky, zmení na príbeh o prežití.

BYŤ HLASOM TÝCH, KTORÝCH INÍ NEPOČUJÚ

Ako zdravotnícke zariadenie zmenilo váš život?

Viesť zdravotnícke zariadenie znamená byť tu pre ľudí v najzraniteľnejších chvíľach – keď sú chorí, vystrašení či bezradní. Uzdravení pacienti, bezpečné pôrody či očkovania detí mi dávajú silný pocit zmysluplnosti a životného poslania. Lepšie rozumiem potrebám a nádejam ľudí, budujem dôveru a stávam sa hlasom tých, ktorých iní nepočujú. Naučila som sa trpezlivosti, súcitu, ale i zvládať krízové situácie a prevziať vedenie pod tlakom v stave pohotovosti.

Mamička Bisrat Hagos so svojou dcérkou Sinit, Dobrá novina, 2025.

Ako vojna v Tigraji zmenila Alitenu?

Mnohé rodiny ušli zo svojich domovov zo strachu a kvôli bezprostrednému nebezpečenstvu. Mnohí prišli o život a tým, čo prežili, zostala trauma zo straty blízkych, z hrozného násilia. Viacero mladých a mužov utieklo do bezpečia, ďalší boli násilne povolaní k boju, čo viedlo k nestabilite v mnohých domácnostiach.

Zdravotníctvo a školstvo boli paralyzované. Cesty a komunikácie boli prerušené, prístup k vode a elektrine zničený. Farmári nemohli siať ani pozbierať úrodu, obchodníci stratili tovar. Ľudia nemali prácu, ceny stúpili, potraviny, lieky a pohonné hmoty chýbali. Postihlo to aj kostoly, ktoré boli predtým ústredným prvkom života komunity. Pravidelné bohoslužby, podpora spoločenstva a obrady boli narušené. Komunitné oslavy a susedské stretnutia nahradil strach a smútok. Deti prišli o školu i detstvo. Zdravie obyvateľstva sa zhoršilo, hlad sa prehĺbil, psychické traumy stúpili.

„Ale je tu aj nádej... S mierom a podporou sa Alitena môže zotaviť a znovu povstať,“
sestra Meaza Gebray.

BOH BOL PRÍTOMNÝ V SLZÁCH

Ako dlho potrvá obnova zdravotníckeho zariadenia?

Obnova si vyžaduje opraviť budovy, nahradiť vybavenie, znovu spustiť ambulantné, pôrodnické a očkovacie služby, prijať personál, zabezpečiť lieky, obnoviť laboratórium, lekáreň, pôrodnicu, zabezpečiť vodu, elektrinu, sanitáciu. Komplexná obnova môže trvať 3 – 4 roky. Závisí to od financií, bezpečnosti, dostupnosti zdrojov a odhodlania ľudí.

Čo vám dáva silu pokračovať?

Štyri veci: zmysel, viera, ľudia v mojom okolí a malé víťazstvá. Ako Dcéra kresťanskej lásky cítim povolanie slúžiť, liečiť a chrániť život. Pomáha mi podpora komunity, darcov, ako napr. eRko Slovensko, a povzbudenie od ľudí, ktorým slúžime – matiek, detí, chorých. Keď mi dochádzajú sily, oporou je mi môj tím, moja komunita a rodina. Byť súčasťou katolíckej cirkvi a rehole znamená, že nie som sama. Modlitba, Božie slovo a duchovné spoločenstvo mi obnovujú sily. Platia slová žalmu 46: *Boh je naše útočisko a sila aj najistejšia pomoc v súžení.* A napokon mi silu dodávajú aj malé víťazstvá: každé uzdravenie, každé narodené dieťa.

Ako si udržujete nádej?

Predstavujem si znovuobnovené stredisko a rodiny, ktoré dostávajú lekársku starostlivosť. Každý deň si nachádzam

Sestra Meaza s personálom pred Zdravotníckym zariadením v Alitene, Dobrá novina, 2025.

Takto vyzerala čakáreň v Zdravotníckym zariadením v Alitene pred zničením, Dobrá novina, 2017.

čas na ticho a modlitbu. Hovorím o svojich strachoch a frustrácii s ľuďmi, ktorým dôverujem. Verím, že život sa po vojne obnoví, že rany sa zahoja. A moja práca je súčasťou tohto uzdravenia.

Kde zažívate Božiu lásku uprostred utrpenia?

Pred vojnou to bolo v pokoji komunity, smiechu detí, prírode a mojom povolaní. Počas vojny v skrytosti. Božiu lásku som cítila aj v tom chaose neočakávanými spôsobmi. Napríklad v добрote ľudí. Sused, ktorý sa delil o jedlo, matka, ktorá chránila nielen svoje, ale aj cudzie dieťa, v ľuďoch, ktorí sa spolu modlili a pomáhali si. V mojej vytrvalosti – to nebolo z mojich vlastných síl, ale Boh ma dvíhal, hoci som si to neuvedomovala. V tichej modlitbe, keď slová zlyhali a prišli len slzy, Boh počúval.

A dnes v obnove, uzdravení, nádeji. Božia láska sa zjavuje v každej opravenej streche, otvorenej klinike, vo vôli odpustiť a začať odznova.

Božia láska aj v utrpení sa pre mňa nachádza v ľuďoch, ktorí sa nevzdávajú. V tých, ktorí sa starajú o druhých napriek vlastnej bolesti. V každom skutku súcitu, nech je akokoľvek malý, a v mojom vlastnom dychu – pretože som stále tu, stále stojím, stále slúžim. Neustále si pripomínam: „I keby som mal ísť tmavou dolinou, nebudem sa báť zlého, lebo ty si so mnou.“ (Ž 23, 4)

Dobrovolníčky Lucia a Michaela počas sviatku Ashenda v typickom etiópskom oblečení, Dobrá novina, 2015.

Dobrovoľníci v Etiópii: Sestry vincentky nám ukázali, čo znamená žiť pre druhých

Text: Lívia TRHANOVÁ
Snímky: Dobrá novina, 2014 – 2019

Spýtali sme sa piatich dobrovoľníkov, ktorí zažili Etiópiu na vlastnej koži v rokoch 2014 – 2019, aké to bolo spolupracovať so sestrami zo Spoločnosti Dcér kresťanskej lásky, ako na nich rehoľníčky pôsobili, čo sa od nich naučili a na čo určite nezabudnú. Vrátili by sa do Afrického rohu po svojej skúsenosti opäť?

V odpovediach dobrovoľníkov sa na adresu sestier skloňovali slová ako ženy hlbokej viery, pokory a neuveriteľnej vnútornej sily odhodlané slúžiť druhým aj v ťažkých životných a pracovných podmienkach. „V ich každodennom nasadení bolo cítiť čistú lásku – k Bohu, ľuďom a ich poslaniu. Nikdy sa nestážovali, aj keď často pracovali od rána do večera. Napriek únave si vždy našli čas na úsmev, modlitbu či hru Človeče, nehnevaj sa, ktorú sme spolu po večeroch hrávali,“ opisuje život sestier Alexandra Vodáčková.

Dobrovoľník Marián Hodoši si zapamätal sestry takto: „Každý deň zápasia, aby pomohli tým najbiednejším a vôbec každému v neľahkých životných podmienkach, no napriek tomu z nich stále srší optimizmus a dobrá nálada. Altruisticky zabúdajú na svoje trápenia a pýtajú sa, ako môžu byť nápomocné, a sú tiež veľmi štedré.“

Marianna Lásková žila a spolupracovala s vincentkami v Etiópii v roku 2018. Opisuje ako žasla nad ich životným elánom: „Nemali problém vyskočiť zo

stoličky a pridať sa do tanca, preskakať vatru počas sviatku Meskel (sviatok nájdenia kríža Pána Ježiša) či zastaviť sa na láskyplné slovo s chudobnými. Vždy z nich sršala energia, a to aj po mnohých hodinách v teréne. Obdivovala som ich za to, ako sa vedia darovať pre ostatných.“

AKO SA UKRIČANÁ KOZA DOPÁSLA

Dobrovoľník Marek Noga hovorí o tom, že sestry robili všetko pre to, aby sme sa my, Slováci, čo najviac cítili ako doma. Osobitne na nich obdivoval

ich odhodlanie a zápal pre dobrú vec a tiež to, ako aj ťažké situácie v náročných podmienkach zvládali takmer vždy s úsmevom.

Pokiaľ ide o nejaký vtipný zážitok, Marianna Lásková sa smeje doteraz pri myšlienke na kozu, ktorú mali s jej kolegyňou pást, a tak pomáhať sestram: „Keď sme s Majkou boli v Alitene, jedného dňa prišla sestra Meaza s kozou do kláštora. Priviazala ju k studni, kde sa pásala na posledných zvyškoch trávy a prišerne celý čas mečala (ako tvrdili

ných veciach, akou je príprava jedla. Čo sa od sestier naučila? „Ony mi ukázali, čo znamená žiť pre druhých, v jednoduchosťi a s úplnou dôverou v Boha. Ich pokoj a radosť aj uprostred náročných situácií mi často pripomínali, že viera nie je o slovách, ale o skutkoch.“

VĎAČNOSŤ ZA DÁŽĎ

„To najcennejšie, čo som si z Etiópie odniesla, bolo uvedomenie si, aký zásadný význam má skutočné porozumenie a blízkosť ku komunite pri navrhovaní riešení,

Pri otázke, či by sa dobrovoľníci opäť vrátili do Etiópie, ak by bola taká možnosť, sa všetci zhodli, že áno, minimálne by to vážne zvažovali pre aktuálnu pracovnú či osobnú vyťaženosť. „Priятие, ktoré som mala možnosť zažiť u sestier vincentiek, prispelo k tomu, že som sa v Etiópii cítila ako doma. Dúfam, že sa tam raz vrátim, pretože nie je nad pocit návratu domov,“ zaspomínala si Marianna.

„Bola to jedna z najdôležitejších životných skúseností, aké som kedy dostala, tak by som to bez váhania spravil znova a ešte lepšie ako prvýkrát,“ pridáva sa dobrovoľník Marián, ktorý je momentálne už otcom malých detí, takže jeho odchod do Etiópie by nemal až taký ľahký priebeh, ale ako sám hovorí: „Neprestávam snívať o tom, ako ich tam raz zobriem a ony budú obohatené touto nezmatateľnou skúsenosťou. Tak ako ja!“

„Život v komunite s obmedzeným prístupom na internet, viac času na medzilidské vzťahy, zmysluplná práca s deťmi, pobyt vonku, spoločné stolovanie či ručné pranie – to všetko prinieslo akýsi úprimnejší a prirodzenejší spôsob bytia. Za mňa päť hviezdíček – odporučila by som takú skúsenosť každému,“ uzatvára Michaela Pobudová.

Sestry vincentky v Tigraji na severe Etiópie s generálnou predstavenou, Dobrá novina, 2018.

sestry, vraj z nudy). Pri večeri nám sestra Meaza povedala, že sa budeme musieť strieďať pri pasení, pretože v areáli nie je dostatok trávy. Zmeny boli rozdelené a išli sme spať s vedomím, že nasledujúci deň po návrate z projektu budeme musieť zobrať kozu na pašu. No keď sme mali nastúpiť do našej pastierskej služby, kozy nikde. Keď sme sa sestier spýtali, kde máme hľadať ukričanú kozu, sestra Meaza sa len pousmiala a ukázala na hrniec na stole v jedálni.“ (smiech)

Ako si predstaviť prácu dobrovoľníka napríklad v Etiópii? Alexandra pomáhala v škole, s deťmi, pri aktivitách v komunite a niekedy aj pri úplne bež-

ktoré môžu priniesť reálny a trvalý pozitívny vplyv na životy jej ľudí,“ pridáva sa s pozitívami z dobrovoľníctva Michaela Pobudová. Marek sa od sestier naučil hlavne väčšej bezprostrednosti a otvorenosti. Marián svoj pobyt v Etiópii ani nevnímal ako prácu, skôr ako príjemne strávený a obohacujúci spoločný čas. „Sestry mi určite pomohli vo viacerých veciach, napríklad mi otvorili oči a začal som vnímať aj „obyčajné veci“ ako Boží dar. Dodnes si pamätám vďačnosť za dážď a vždy mi to príde na um, keď počujem niekoho na Slovensku šomrať, že zase prší. A ešte ma naučili nebrať sa tak vážne a vedieť sa aj na seba zasmiať,“ spomína si Marián.

Dobrovoľníčka Marianna so žiakmi v Etiópii, Dobrá novina, 2018.

Sestra Medhin Tesfay: Prinášame nádej tým, ktorí sa cítia zabudnutí

Sestra Medhin, Dobrá novina, 2017.

Vianoce sú posvätným časom, keď sa zastavíme, aby sme si pripomenuli a oslávili mimoriadnu Božiu lásku. Narodenie Ježiša je posolstvom, ktoré nás inšpiruje kráčať každý deň cestou láskavosti a zmysluplnosti. Toto obdobie nás pozýva k súcitu, štedrosti a jednoduchým prejavom starostlivosti, najmä voči tým, ktorí sú zraniteľní. Je to čas, keď sa rodiny, susedia a komunity stretávajú v radosťi a pokoji, aby nikto nezostal bokom a sám. Jednou z krásnych tradícií, ktorá vystihuje túto atmosféru, je spievanie kolied detí a ich návštevy domov počas sviatkov. Aj deti v našej komunite sa obliekajú do špeciálnych odevov, chodia od domu k domu, spievajú spolu a šíria radosť, aby takto oslávili sviatky. Posilňuje to komunitné putá, dáva deťom pocit spolupatričnosti a zodpovednosti a pomáha zachovávať Božie posolstvo živé.

BOLA SOM DOTKNUTÁ ICH PRÍTOMNOSŤOU

Vyrastala som v hlboko veriacej kresťanskej rodine. Od útleho detstva sme sa spolu modlili a boli mi vštepované

Text: Medhin TEFAY

Preklad: Lívia TRHANOVÁ, Daniel FIALA

Snímky: Dobrá novina, 2017 – 2024

Sestra Medhin Tesfay zo Spoločnosti Dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul pôsobiacich v etiópskom regióne Tigray hovorí o jednom z najsilnejších zážitkov svojho detstva, ako ju sestry vincentky inšpirovali, aby sa stala jednou z nich. Ich služba úzko súvisí s našou ročnou témou **Od Srdca k srdcu**, pretože slúžia tým najchudobnejším s jemnosťou, pokorou a úprimnou starostlivosťou a snažia sa tak pripodobňovať Ježišovmu srdcu.

hodnoty súcitu, hlbokoj úcty a dôležitosti služby druhým. Jedným z najviac formujúcich zážitkov môjho detstva bolo, keď som ako sedemročná sprevádzala otca do kostola. Tam som prvýkrát stretla Dcéry kresťanskej lásky. Už v detstve sa ma ich prítomnosť dotýkala. Pozorovala som, ako slúžili tým najchudobnejším v našej komunite s jemnosťou, pokorou a úprimnou starostlivosťou. Ich jednoduchosť a oddanosť boli nielen viditeľné, ale hlboko dojímavé. Prebudilo to vo mne túžbu úplne slúžiť Bohu naplno, venovať svoj život niečomu, na čom záleží. Postupom času tento vnútorný pocit mocnel a uvedomila som si, že chcem žiť ako ony – naplno pre Boha a naplno pre druhých.

Povolanie milovať a slúžiť je hlboko zakorenené v poslaní Dcér kresťanskej lásky. Inšpirované sv. Vincentom de Paul a sv. Lujzou de Marillac, našou misiou je slúžiť Kristovi v chudobných s pokorou, jednoduchosťou a vrúcnou láskou. Naša činnosť v Tigraji má mnoho podôb – od zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, výživových programov, poskytnutia prístrešia, liečenia traumy až po ďalšie formy

pomoci. Žijeme medzi ľuďmi, ktorým slúžime, zdieľame s nimi ich radosti i bolesti a ponúkame nádej tým, ktorí sa cítia zabudnutí.

Pri vašej téme Od Srdca k srdcu myslím na to, že srdce je symbolom lásky. Táto láska je darom od Boha. Dáva nám ju zadarmo. My sme pozvaní slobodne sa deliť o tento dar s našimi bratmi a sestrami, ktorí ho najviac potrebujú, najmä so zraniteľnými a marginalizovanými. Keď to konáme, robíme to od srdca k srdcu, pretože je to tá istá láska, ktorou nás miloval Ježiš. O tomto druhu lásky hovorí náš zakladateľ svätý Vincent de Paul: „Láska je vynaliezavá až do nekonečna.“

V našej práci vždy stretávame Krista. Je niečo, čo dávame, a niečo, čo dostávame od ľudí, ktorým slúžime. Keď slúžime chudobným, toto stretnutie nás premieňa „od srdca k srdcu“. Boh nás povolal, aby sme sa k všetkým ľuďom správali s láskou, rešpektom a dôstojnosťou a aby sme boli bohumilí vo všetkých našich vzťahoch s inými ľuďmi bez ohľadu na to, kto je na druhej strane.

Odkaz Dcér kresťanskej lásky je zhrnutý v našom mottle: „Láska ukrižovaného Ježiša nás poháňa.“ Vidím, že naša práca v oblasti zdravotníctva, vzdelávania, sociálnej služby, empatického načúvania znásilneným ženám, vnútorne vysídleným osobám má pre spoločnosť mimoriadny význam. Naša prítomnosť a služba ako zasvätených osôb dáva ľuďom veľa nádeje a je to vidieť na spôsobe, akým s nami ľudia komunikujú. To, kým sme a čo robíme, je byť druhým Kristom v našej dobe!

NAPRIEK MNOHÝM ŤAŽKOSTIAM NÁDEJ PRETRVALA

Tigranj v posledných rokoch čelil obrovským výzvam – vojne, blokáde, masovému vysídľovaniu, invázii kobyliek, suchu, hladomoru, viacerým epidémiám, hospodárskemu úpadku a masívnemu ničeniu základnej infraštruktúry, ktorej obnova potrvá desaťročia. Napriek týmto ohromným ťažkostiam nádej pretrvala. Vierou ľudí bola udržiavaná ich odolnosť, ich malými skutkami láskavosti, ktoré aj v tme žiarili. Vďaka nesmiernej добрote ľudí z celého sveta, ktorí nám prejavovali solidaritu prostredníctvom konkrétnej podpory a neustálej modlitby, sme mohli pokračovať v službe našej komunite.

Naša viera sa posilnila, keď sme videli, koľko lásky dokáže Boh vzbudiť v nás i v našich bratoch a sestrách. Prežili sme s vierou, ktorá nás podržala v neistote, a s nádejou, ktorá poháňala naše odhodlanie pokračovať. Naučili sme sa, akú skutočnú hodnotu majú modlitby za druhých – boli pre nás záchranným lanom, ktorého sme sa držali a ktoré nám

Sestra Medhin (prvá sprava), projektová manažérka Darina Maňurová, biskup Abune Tesfaselassie Medhin a riaditeľ Dobrej noviny Daniel Fiala, Dobrá novina, 2024.

prinášalo nesmiernu útechu. Slová svätého Pavla z Hymnu lásky „A tak teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri; no najväčšia z nich je láska,“ nadobudli v našom kontexte nový význam: láska je sila, ktorá premieňa utrpenie na milosť. Je to povolanie, aby všetci z celého srdca odpovedali na potreby tých, ktorí sú zúfalí, najmä v časoch krízy.

Na záver by som chcela odkázať rodinám, deťom, ľuďom a cirkvi i kňazom na Slovensku, ktorí sa zúčastňujú na koledníckej akcii Dobrá novina: vaše modlitby, koledy a vaša štedrosť sú majákom nádeje, ktorá prekračuje hranice a mení životy ľudí, ktorí si to nesmierne vážia.

Prajeme vám požehnané a radostné Vianoce!

Sestra Medhin Tesfay a Dcéry kresťanskej lásky v Tigraji

MEDHIN TESHAY FISSUH (53)

Pracuje v Mekelle, hlavnom meste regiónu Tigranj na severe Etiópie.

Od roku 2002 je koordinátorkou projektov a vedie kanceláriu v Mekelle. S Dobrou novinou spolupracuje od roku 2013.

Je kontaktnou osobou sestier vincentiek v Etiópii pre OSN a členkou správnej rady Mikrofinačnej inštitúcie Lideta a Rozvojového združenia Irob.

Bola vyznamenaná cenou Romero International Award za svoju mimoriadnu odvahu a oddanosť. Neprestala pomáhať aj napriek prebiehajúcejmu konfliktu, ktorý v Tigraji zúril takmer tri roky.

Cenu dostala od organizácie Trócaire.

eRko

Vytvárame stretká, aby deti rástli spolu v radosti.

Dobrá novinu ako každý projekt eRka si nevieme predstaviť bez detí. Sú to akčné skupinky, vďaka ktorým je možný rozvoj projektov v Afrike. V eRku podporujeme animátorov, aby mali motiváciu a námety na vedenie stretnutí počas celého roka. Ak chcete, aby sme sprevádzali aj vašich animátorov a podporili vaše stretnutia, ozvite sa nám na e-mail: erko@erko.sk alebo telefonicky na 0907 713 169. Ďakujeme.

DOBRÁ NOVINA

BISRAT S DCÉRKOU SINIT, ALITENA, ETIÓPIA, DOBRÁ NOVINA, 2025.

Kolednícke noviny vydáva raz ročne eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí, Miletičova 7, 821 08 Bratislava 2 | mobil: 0908 183 410, e-mail: dn@erko.sk, www.erko.sk, www.dobranovina.sk | zostavili: Daniel Fiala, Lucia Jantošovičová, Darina Maňurová, Miroslava Selecká, Lívia Trhanová | zodpovedná redaktorka: Lívia Trhanová | jazyková úprava: Marcela Bokorová | ilustrácie: Jana Homolová | grafická koncepcia a sadzba: DUPLA creative | tlač: Slovenská grafia, a. s., Bratislava | zadané do tlače v septembri 2025 | bankové spojenie: Tatra banka, IBAN: SK77 1100 0000 0029 4045 7894, BIC (SWIFT) TATRSKBX | nepredajné | Občianske združenie eRko – HKSD podpísalo kódex používania obrazového materiálu a podávania správ, svoje komentáre a výhrady môžete zaslať na kodex@erko.sk.